

Treskoposten

GABRIEL SCOTT SELSKABET Innkalling til årsmøte

Velkommen til Selskabets
årsmøte i Lillesand

torsdag 29.mars kl.19

Sted: Låven, Møglestu gård
(Husflidens lokaler ved gamle
husmorskolen vis a vis
Vestre Moland kirke)

Årsmøtesaker :

Årsmelding og
regnskap for 2011

-

Valg

-

Planene for Scott-året 2012

-

Beverting - underholdning
Vel møtt !

Arrangementer

Gabriel Scott Selskabet planlegger vårtur.

Følg med på
www.gabrielscottselskabet.no
www.gabrielscott.no

-

Scott-dagene 2012
arrangeres 30. august,
1. og 2. september

Helge Scott og Dag Nordbø i Høvåg under Scott-dagene. Foto: TEH

Dag Nordbøs tale 28. august 2011 ved bekransningen av Gabriel Scott - bautaen

Denne sommeren har igjen mange mennesker fått oppleve Jernbyrden dramatisert og fremført på beste vis. Fortellingen om Jan Vibe er fortellingen om han som både tåler å bære sin egen byrde – de mange slag livet gir – og som samtidig har rom for å engasjere seg i andre menneskers liv.

"Gå til Jan Vibe – han sier ikke nei", var rådet folk gav til den som var i nød. Jan Vibe har nestekjærlighet som dyd – og setter fellesskapet først – det handler om å bry seg. Vi finner dette perspektivet igjen i Scotts verker om fantene, og kanskje aller mest i romanen "De vergeløse", der hans sosiale engasjement slår ut i full kraft.

Vi trenger ikke lese mer enn innledningen til romanen før vi møter det sterke engasjementet i form av et dikt om de som rammes av krenkelser og urettferdighet. Dette er samfunnskrittikk av stort format, det knytter en direkte forbindelse til en annen forfatter fra Sørlandet : Jens Bjørneboe – og til Arnulf Øverland. Men aller mest: Diktet er en tidløs og høyst aktuell påminnelse om vårt ansvar for å enga-

sjere oss når mennesker trækkes på, enten det skjer i vårt eget land eller et sted ute i verden. I diktet omtales de krenkede som et vandrende tog av mennesker, det er en slags litterær dagsrevy som flimrer foran øynene våre. Midt i dette kommer et vers med en flammende, vekkende appell:

*Og du min søster og du min bror
Ser togene vandre av sted
Og vi stiller oss opp i de tauses kor
Og lar dem få vandre i fred
Vi står i de stumme rekker og ser
Og vi løfter ikke en arm
Vi gjør som levitten
Som Pål og Per*

*Vi tier til all denne skjensel som skjer
Mens vi burde skrike av harm !*

Dette er en stemme som ikke må stilne. Gabriel Scott gir oss en tidløs utfordring og spør etter det fineste i oss – evnen til å vise medlevelse, engasjement og kjærlighet.

Det er det verdt å legge ned en krans for!

Redaktører:

Kirsten Hanisch
tlf. 38 09 12 45 • mob. 958 44371
kirsten.hanisch@gmail.no
Thor Einar Hanisch
tlf. 38 09 12 45 • mob. 909 95102
thor.e.hanisch@uia.no

Forsendelse:

Arnild Egeland, sekretær

Layout/trykk: TERJES trykkeri as

Styret i Gabriel Scott Selskabet

Leder: Stein Gauslaa
tlf. 37 08 51 25 • mob. 908 76620
stein.gauslaa@agderposten.no

Sekretær: Arnild T. Egeland
tlf. 38 04 54 66 • mob. 481 33268
arnhegel@gmail.com

Kasserer: Anders Bjørnholmen
tlf. 37 27 14 21 • mob. 986 67724
signeanders@gmail.com

Styremedlem: Peer Rødal Haugen
tlf. 37 09 11 47 • mob. 992 61422
post@peers.no

Styremedlem: Torbjørn Thorsen
tlf. 38 09 00 82 • mob. 982 81675
Torbjot2@online.no

Vararepresentant: Eva Kristiansen
mob. 995 02525 • eva@aktivinvest.no

Webansv.: Arthur Myhre Scott
mob. 415 39789
icelandairwaves@gmail.com

www.gabrielscottselskabet.no
www.gabrielscott.no

Forlaget:

Peer Rødal Haugen, 4870 Fevik
Forlagsansvarlig
tlf. 37 09 11 47 • mob. 992 61422
post@peers.no

Ingjerd Modal, 4770 Høvåg
tlf. 37 27 45 97 • mob. 415 24671
Ingjerd.modal@hotmail.com

Anders Bjørnholmen, 4790 Lillesand
tlf. 37 27 14 21 • mob. 986 67724
signeanders@gmail.com

Arrangementskomité:

Signe Bjørnholmen, mob. 958 81824,
May Finchelsen, mob. 917 33868,
Jens Stien, mob. 415 88843,
Jorun Vatland mob. 980 52471

Valgkomité:

Signe Bjørnholmen, leder,
Ingjerd Modal, Elisabeth Dobey

Lederen har ordet

Kjære medlemmer og venner av Gabriel Scott:

Det er rart hvordan fortiden kan vende tilbake og gi nye impulser til en aktiv samtid. Det siste året har for meg vært en eneste slik rekyl av fortid. Jeg føler ofte at jeg vokste opp med Gabriel Scott i den nærmeste familie-kretsen. Ikke bare var jeg bevisst forfatteren Scotts mange år i Mågereiret i Galtesund, gjennom kunnskapen om hans hus, hans forfatterskap, hans naboer, venner, også vennskapet med min far. Men jeg levde nesten daglig med Scott gjennom min fars store boksamling, hans offentlige opptredener med opplesning av Scotts tekster og hans lange nekrolog i Agderposten da Scott døde i 1958. Selv om jeg hadde flyttet hjemmefra tidlig på 70-tallet, levde jeg også nær arbeidet han nedla i komiteen som maktet å reise de nødvendige midler og få utført, støpt og plassert Scott-bauten i Pollen.

I Gabriel Scott Selskabet er vi enige om at minnet om og arven etter den mangslungne og særdeles produktive forfatteren ikke bare holdes ved like av lokale, nostalgiske og humoristiske grunner, men også av de rent litterære kvaliteter og fordi hans forfatterskap på område etter område faktisk får fornyet aktualitet. Det illustreres ikke bare ved at temaer som tater, barnevernsbarn, klarsynthet, religiøsitet og språkpolitikk stadig vender tilbake, men også av for eksempel det faktum at Kristiansands nye kulturhus med teater og konsertlokaler bærer navnet til hans mest kjente roman, "Kilden". Teater- og konserthuset er nå åpen for det formål det er skapt til, men også for større konferanser. Det gjør at stadig flere kan bli bevisst hvorfor huset har fått sitt navn, og skaper forutsetninger for at enda flere blir Scott-venner.

Scott-selskabet vil arbeide for at kronen settes på verket ved at Scott får en plass i den parken som skal anlegges ved siden av "Kilden". I tillegg arbeider vi for at medlemmene blir engasjert i nye Scott-dager 30. august og 1. og 2. september 2012, og håper at fremmøtet kan bli minst like fantastisk som i 2011, da 130 personer krevde ekstra stoler i Scott-salen på Rica hotell i Grimstad. Vi opplevde også stort fremmøte ved Scott-kvelden i Høvåg

bedehus og ved gudstjenesten i Høvåg kirke. Også her håper vi å legge et program for 2012 som vil trekke både gamle og nye Scott-venner til Selskabets arrangementer.

Nå ønsker vi først og fremst velkommen til årsmøte i Lillesand husflidslags lokaler: Låven på Møglestu Gård den 29. mars, da vi vil behandle årsberetning og regnskap og velge styremedlemmer for de nærmeste år. Da får styret også anledning til å ajourføre og presentere Selskabets nye websider, som vår forlagsansvarlige Peer Rødal Haugen har hatt det meste av arbeidet med, sammen med Arthur Myhre Scott. Vi arbeider også med å implementere en Sølvfaks-forestilling i øvrige aktiviteter, og undersøker mulighetene for å invitere medlemmene på tur i Scotts fotspor.

Etter å ha gjenuttgitt de to Scott-bøkene "Vester i skjærene" og "Blaaskjæl" i 2011, har Gabriel Scott-forlaget nå skaffet seg et permanent boklager til rimelig leie ved Bioforsk i Landvik. Hit er det overført bøker både fra Peer Rødal Haugen, Eva Kristiansen, Ingjerd Modal og Anders Bjørnholmen. Jeg antar at de kvadratmetre av de nevntes hjem som har vært ofret på bokkasser, nå kan disponeres for andre private formål.

Akkurat nå arbeides det som nevnt med Gabriel Scott-dager, hvor vi vil bli kjent med idrettsprofessor Gunnar Breivik, Hesnes Brothers, koret fra "Jernbyrden" og andre. Apropos det siste: Det ble mange forestillinger i Høvåg i sommer, hvor både Scott-kjennere og andre med mer perifer kunnskap om Scott møtte frem. Når "Historien om Jan Vibe" har fått sin forestilling, burde turen kanskje komme til "Enok Rubens levnedsløp"?

Det gleder oss at også andre enn Gabriel Scott Selskabet tar mål av seg til å fremme hans litteratur. I så måte satte vi også pris på at Tromøy menighetsråd og Tromøy historielag i februar arrangerte Scott-kveld i Scotts egen Færvik kirke, hvor vårt tidligere styremedlem Bjørg Adine Michalsen talte om gudsbegrepet i Scotts diktning og Hesnes Brothers bidro med sang. La meg bare helt til slutt berømme Scotts familie for at de inspirerer oss til stadig ny aktivitet og til å utvikle nye ideer. Ha et godt nytt Scott-år!

H.M. Kongen fikk Markus

24. november 2011 ble en flott anledning for Treskopostens redaktører til å treffe H.M. Kong Harald under takkeseremonien for høstens mottakere av Kongens Fortjenstmedalje. I løpet av en to timers feststund spaserte en opplagt og glad Kong Harald fra gruppe til gruppe i Slottets store festsal og pratet hyggelig med medaljemottakerne.

Da ble det også anledning til på vegne av Gabriel Scott Selskabet å takke Hans Majestet direkte for hans rosende omtale av Gabriel Scotts Markus i nytt-årstalen 31.12.2008, der kongen kom inn på mange viktige sider ved livet på en reflektert og tankevekkende måte. Ikke minst var det hyggelig for oss Scott-elskere at Kongen valgte å avslutte talen med å sitere fra Kilden, og blant annet sa:

“Dikteren Gabriel Scott har skrevet en bok om fiskeren Markus og hans forhold til alt omkring seg. Der står det blant annet: “Markus bor ikke rart, der er dem som har det langt bedre utvortes. Men Markus har sitt innvortes, der er han mer enn folk flest. Der har han gleden, tilliten og håpet, der har han styrke og kraft og lys. Han tar det av fjellet han går på, trekker det til seg fra marken og jorden, kryster det ut av naturen selv.”

Jeg tror det er en fare i dag at vi bygger opp altfor stor del av vår identitet rundt prestasjon og synlighet og at vi bedømmer oss selv og hverandre ut fra dette.

I det nye året kan vi rett og slett oppmuntre hverandre til å slappe av i forhold til ytre krav.”

Det var opplagt at H.M. Kongen hadde

Foto: Scanpix

lest sin Kilden og kunne sin Markus. Han trakk også en interessant parallell til Olav H. Hauge som skrev “Mang en manns ulykke kjem av at han vil vera det han ikkje er”. “Hver enkelt av oss er nok som den vi er,” sa Kongen.

Sikkert nok hadde Kongen lest Kilden - eller Brevet om Fiskeren Markus -. Men hadde han sett den engelsk-amerikanske nytgivelsen fra Gabriel Scott Selskabet, Markus The Fisherman, så flott oversatt av Gabriels sønnesønn Jan Scott? Vi stilte ikke spørsmålet, men vi tok med oss boken med en varm hilsen og takk til Hans Majestet fra Gabriel Scott Selskabet, og nevnte

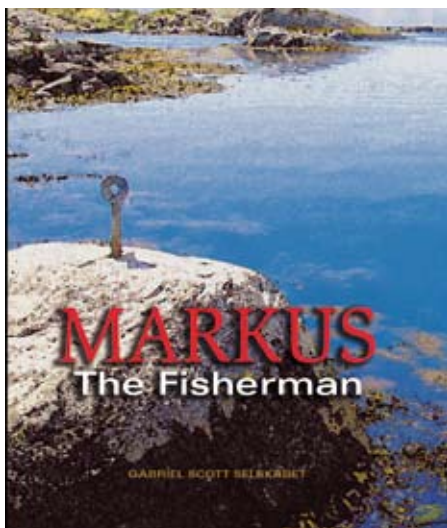
også Jan Scotts spennende Flycow-karriere, kombinasjonen av flyskole og kvegdrift på egen ranch.

Kongen lo godt da vi tilbød ham medlemskap i Gabriel Scott Selskabet. Det ville nok vært uoverkommelig for Hans Majestet å være medlem i alle foreninger som ønsket han. Vi bør uansett sende ham Treskoposten.

12. oktober mottok vi dette hyggelige takkebrevet fra Det Kongelige Hoff, adressert til Thor Einar Hanisch:

H.M. Kongen har bedt meg om å takke for gaven som Hans Majestet hadde gleden av å motta i anledning mottakelsen på Slottet 24. november. Med hilsen Knut Brakstad, assisterende kabinettsekretær.

Kirsten og Thor Einar Hanisch

Jan Scott

Sykkeltur til ”Maagereiret”

”Mi ville bære se åssen du så ud” !

Denne overskriften stod å lese i en av Arendals aviser rundt 1950, og det var selveste Gabriel Scott som var forfatter! Det var to småpikers nysgjerrighet og påfunn som lå til grunn for historien, og det hele begynte en deilig sommerdag i Neset. På den grønmalte benken satt Ulla Ugland og Berit Grøntoft, dinglet med bena og planla dagens utflukt, som så ofte før. Men denne dagen ville de gjøre noe virkelig spennende, de ville dra til Tromøya, til ”Maagereiret”, der skulle de vente på at Gabriel Scott dukket opp, slik at de endelig kunne få se hvordan han så ut i virkeligheten!

Turen krevde sine forberedelser, i tur og orden fikk de ordnet med penger til Skilsøfergen, pakket ned boller fra Grøntofts bakeri og proviantert massevis av pærebrus. Så var det å pakke sykkelveskene og legge ut på ferden mot dikterhjemmet ved Galtesund. Men veien gikk slett ikke rett forbi ”Maagereiret”, slik de trodde. I tankene hadde de syklet fram og tilbake forbi huset, og i fred og ro studert Gabriel Scott stalle og stulle i hagen. Men akk, det gikk ikke, huset lå dypt der nede, langt fra veien, de måtte ned en lang, bratt trapp for å se hagen, og der ville det vel være noe søkt å stille seg opp! Da var det bare å vente, fant de ut, postkassen hang ved toppen av trappen, og han måtte jo før eller senere komme og tømme den. Tiden gikk, de hang over syklene, hoppet litt paradys, så etter firkløver i veikanten, men ingen kom etter posten. Dessuten drakk de brus, i mengder, så ideen de klekket ut var vel ikke akkurat genial: ”Mi går ner å sier mi e tøste, åsså spør mi om mi kan få noe å drikke”. Ned alle de ujevne steintrappene som førte rett til inngangsdøren, der banket de på. Gabriel Scott, målet for utflukten, åpnet døren. Med hodet bittelite på skakke og et mildt smil spør han om hva det gjelder. ”Mi e på tur åsså ble mi så tøste, så mi lurte på om mi kunne få noe å drikke”! Han ble borte et øyeblikk, og kom så tilbake med et glass i den ene hånden og en karaffelflaske i den andre. De ble store i øynene, en slik ”vannmugge” hadde de aldri sett før. Senere i livet så de dem mange ganger, slike karaffer hang overalt på tog og om bord på båter, de minte dem alltid om ”Maagereiret” .

Mens de ventet frydet de seg over den lure ideen, i hvert fall et øyeblikk, for de var jo ikke tørste, de var så absolutt utørste, og strevde det de kunne med å svelge et par dråper vann. Gabriel Scott så lurt på dem, ”Var dere ikke tørste likevel, småpiger?” Oj, hva skulle de vel svare, dette var vanskelig, hvorfor hadde de ikke heller spurt om å låne toalettet? Ulla og Berit så på hverandre: ”Si det du”, nei, si det du”! Dikteren så mildt på dem, ”hva er det dere vil fortelle?” ”Mi va’kje tøste, mi ville bære se åssen du så ud”. Litt flau, litt lettet og veldig glade løp de tilbake opp steintrappen, fant syklene, og tok seg en lang tur utover Tromøya.

Langt om lenge fant de ut at det var på tide å komme seg hjemover, og syklet i retning Skilsøfergen. Hvem traff de så der? Jo, Gabriel Scott! ”Er dere tørste ennå, småpiger”, sa han med et lurt smil. Lite visste de da om innholdet i dokumentmappen han holdt i hånden, men det så de i avisen dagen

Det er 36 trinn ned til ”Maagereiret”

etter. Der hadde han en historie om et uventet besøk, den skulle han levere i avisredaksjonen, den ville han ha på trykk!

Gabriel Scott, den gamle, berømte og betydelige forfatter, med lovord fra fjern og nær, han var ikke ”større” enn at han gledet seg over to småpigers oppmerksomhet! Så mye gledet han seg at han skrev ned historien og tok den lange spaserturen til byen for å få den på trykk. Det blir jo litt som fiskeren Markus dette, han som satte pris på alt her i livet, smått som stort!

Berit Grøntoft Jahr

Min interesse for Gabriel Scott kom på grunn av min mor, som fortalte mange historier fra Maagereiret. Hun og hennes søsken var venner med Scotts sønner, og de var mye på besøk hos hverandre. Hun fortalte at en av sønnene het Elg, et navn jeg aldri glemmer, ble helt forelsket i det! Mener han døde ganske ung?! Bøkene til Scott stod på rad og rekke i bokhyllen, og er blant mine aller første bokminner. Det var fremdeles krig da det ble lest høyt for meg fra ”Sølvfaks”, så jeg var nok ikke mer enn rundt 3 år.”

Berit Grøntoft Jahr

Scott vant: Navnet ble Kilden!

Det ble en triller av et navnekav. Hele 182 navneforslag ble lansert. Konsulentfirmaene Trigger, Recommended og NameABrand var alle engasjert for å komme opp med mulige navn på Kristiansands, ja, hele Sørlandets storslåtte nye teater- og konserthus.

Flere mer eller mindre spissfindige navn skilte seg tidlig ut og kom til finalen: "Quarteret", "Quartum", "Artena", "Artusia", "Kaia", "SceneSør", "Timani". Ett av de 182 var "Kilden". Sistnevne ble foreslått allerede høsten 2005. Men Kilden ble lagt til side på grunn av rettighetsspørsmål, ifølge Jahn Olav Marum, som ledet navneprosessen. Domenet Kilden.no var tatt av et Kundesenter i Stavanger, og Kilden var også et kjent varemerke i Kristiansand. Men Marum la likevel inn en gardering ved straks å sikre Kilden.com.

I offentligheten var det lenge ro om navnespørsmålet, helt til saken eksploderte i Fædrelandsvennen 24. og 25. januar nå i 2012. Først med et bredt anlagt intervju med Arvid Bergstøl, som alt 22. november 2005, skrev slik i et leserbrev: "Alvorlig talt så syns æ navnekomiteen skal putte teane i tanga og sleppe følelsene laus og la di ri på ternevinger i den sørlandske natur, men fornuften svever litt i den syvende himmel, da vil dere helt sikkert oppleve det sørlandske smilet i det navnet som er mest naturlig som kulturbegrep både for byen og heile landsdelen; nemlig KILDEN."

Kulturmannskapet Bergstøl anså seg dermed å være opphav til Kilden-navnet og mente at dette burde blitt anerkjent da det 25. januar 2006 ble kjent at styret for det nye teater- og konserthuset hadde bestemt seg for Kilden. Skikkelig fortørnet ble han likevel først da han ikke ble invitert til

den offisielle åpningen 6. januar 2012, og senere ble avspist med to billetter til operetten West Side Story! Urimeligheten ved dette eskalerte til verbale høyder ved at sjefredaktør Oddmund Harsvik i Gatemagasinet Klar 12.1.12 rykket Bergstøl til unnsetning: "Det er arrogant og svikeyfullt å sette hedersmannen Arvid Bergstøl til side på en slik måte. Å be Kildens styre skamme seg over dette, tror jeg vil være nytteløst. Til publikum vil jeg bare orientere: Kulturbygget har kostet enorme summer. Navnet fikk de i gave av Arvid Bergstøl. Ikke glem det!"

Da var det at Fredrik André Bardoff rykket ut i Fædrelandsvennen 24. januar 2012 og påpekte at han hadde ideen om Kilden på trykk 9. november 2005, altså to uker før Bergstøl, der han lanserte "Kulturhuset Silius, eventuelt romannavn fra kjente sørlandske forfattere: Kilden/Kruttårnet/Lanternen."

I mellomtiden hadde styret for Kilden langt på vei verbalt anerkjent Bergstøls initiativ som avgjørende for styrets valg da det utløste at Kilden ble trukket fram igjen og vurdert på nytt.

En av de andre som også var på banen var daværende teatersjef for Agder teater, Alex Scherpf, som 25. januar 2012 uttalte til Fædrelandsvennen:

"Jeg synes krangelen blir litt merkelig. "Kilden" var høyt oppe på lista veldig tidlig, og jeg tenkte allerede da at "det blir sikkert "Kilden."" Jeg syntes også at det var for dumt at det skulle stanses fordi et kjøpesenter allerede het det."

Kanskje kan vi samles om at navnestriden om Kilden i god sørlandske ånd ble bilagt ved et avsluttende innrykk fra Arvid Bergstøl i Fædrelandsvennen sist i januar: "Harald Sødal sier

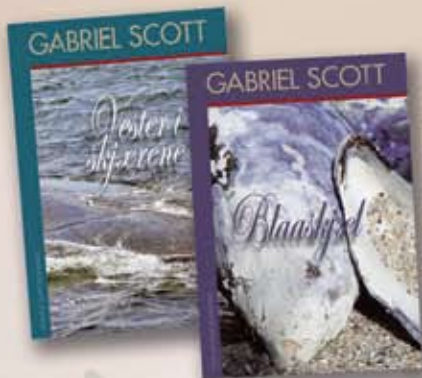
i avisen 24. januar: "... og så kom det støkket i avisen av Bergstøl og brevet hans. Det var dette som gjorde at vi i styret samlet oss om navnet "Kilden". Uttalelsene fra styreleder Hannevik og daglig leder for bygget, Ernst Aukland, bekrefter langt på vei at mitt brev ble avgjørende for styrets valg av navn." Det holder for min del. Men den rette å takke er tross alt Gabriel Scott. Det var i hans ånd navnet ble født," avsluttet Bergstøl.

Enda mer forløsende var Arne Gutormsen i "Vårt Land" i en redaksjonell artikkel med et talende bilde av Gabriel Scott 10. januar 2012: "Det gamle er eldst. 1918: Kilden er Scott. Praktbygget har fått navnet fra Scotts roman: Idyllen rundt Markus skyldes ... ikke sørlendingene, men samspillet mellom Markus, naturen og livsbetingelsene. Så enkel var Markus, at han visste at lykken er noe dypt i ens indre, og at "nøysomheten er lykkens vugge. For Markus er ingenting i naturen og heller ikke noe menneske til kun for seg selv."

Ja, akkurat slik er det blitt. Teater- og konserthuset har alt vist at det er til for oss alle. Dets sjørettede plassering kler huset og navnet. Nå er også livsbetingelsene slik for de fleste av oss i Velstands-Norge at alt ligger til rette for å ta det i bruk. Pensjonister kan nyte Kildens åpne tirsdagsprogrammer for en 50-lapp og gjerne også kjøpe noe godt i restauranten Kafe Kast Loss. Kilden har alt nå bevist sitt potensial som gledesskaper og kunnskapsformidler for mange tusen av oss.

Og tenk, "Kilden" skal oppføres på Kilden fra 4. til 20. oktober i år. Ses vi på premieren?

Kirsten og Thor Einar Hanisch

Nytt fra Forlaget GSS

Gabriel SCOTT

– mer enn du tror,
og stadig aktuell

Bli medlem av
Gabriel Scott Selskabet
og få bøkene til medlemspris

Prisliste for bøker fra Gabriel Scott Selskabets forlag

Gjelder fra 01.01.2011.

Titler	Pris	Medl. pris
Agdesiden, Sørlandet slik Gabriel Scott så det	295,-	210,-
Alkejegeren	280,-	195,-
Barkefletteren	290,-	200,-
Blaaskjæl	290,-	200,-
Det gyldne evangelium	320,-	225,-
The golden gospel	320,-	225,-
Det spøker	250,-	175,-
Fergemannen	295,-	210,-
Helgenen	290,-	200,-
Hollender-Jonas, I og II (i ett bind)	200,-	140,-
Jagtjournalen	240,-	160,-
Jernbyrden, I og II (i ett bind)	350,-	245,-
Markus the Fisherman	240,-	160,-
Pider Ro's historier	250,-	175,-
Påskeeggene	240,-	160,-
Skipper Terkelsens levnedsløp	250,-	175,-
Sølvfaks	180,-	125,-
Stien	300,-	210,-
Tripp-Trapp-Tresko	210,-	145,-
Vester i skjærene	290,-	200,-

Bøkene kan bestilles/kjøpes til medlemspris hos:
Forlagsansvarlig Peer Rødal Haugen,
mobil 992 61422, post@peers.no

Ansv. for kommisjon til bokhandlere:
Eva Kristiansen
mobil 99502525, eva@aktivinvest.no

Ingjerd Modal, mobil 415 24671,
Ingjerd.modal@hotmail.com

Anders Bjørnholmen, mobil 986 67724,
signeanders@gmail.com

Bøkene kan også kjøpes under Scott-dagene og andre arrangementer. Ellers kan disse og andre Scott-bøker kjøpes til ordinær pris hos de fleste bokhandlere på Sørlandet.

Bli medlem og få 30% rabatt på våre bøker samt fritt abonnement på Treskoposten. Medlemskap kr. 150 pr. år. Medlemskap kan også tegnes ved arrangementene. For omtale av Scott-arrangementer: se Treskoposten, www.gabrielscottselskabet.no og www.gabrielscott.no

BOKOMTALE

Gabriel Scott : ”Fant”

I sin egen bok ”Taterne” omtaler Thor Gotaas ”Fant” slik: Vår mest leste og mest kjente roman om ”de reisende” er utvilsomt ”Fant” fra 1928. Her ser vi tilværelsen fra fantens side. Forfatteren ser deres lyse sider, flotte naturopplevelser i skjærgården, frihet, samhold, morsomme stunder og en impulsiv hverdag. Dette krydder med heftige bekjenskaper og temperamentsfulle personligheter, gir leseren det korrekte inntrykket at fantene var noe ganske unikt, uten at forfatteren er sentimental eller fristes til å bli lettvent romantisk. Scott lyktes i å plassere dem utenfor de fleste konvensjoner, på siden av samfunnet og med sine egne regler.

Vi får høre om fantens tenkesett, selvoppholdelsesdrift, stolthet og tilbøyelighet til å anse bøndernes gods som de reisendes potensielle eiendom. På flere måter illustrerer ”Fant” det ambivalente forholdet og de til dels uforenlige motsetninger mellom folk og fant. Det er nok å lese denne ene romanen for å forstå hvor milevidt partene stod fra hverandre mentalt. Boken veksler mellom å rose male og svartmale, mellom å forherlige og å virke lett fordømmende.

Hvordan reagerte taterne selv på å omtales av en såpass kjent romanforfatter? De hadde god grunn til å være skeptiske, men flere kjente Scott personlig og pratet jevnlig med ham. Det var ingen fiende som begikk en bok om dem, selv om forfatteren ikke spurte noen om lov. Han skrev hva han ville. Reaksjonen var blandet, men Scott var nok ikke helt på villspor i mijøskildringene. Likevel understreket samtlige at Scott ikke ante hva han skrev om. En kjent fant skrev et hissig brev til Scott straks etter utgivelsen. Han følte seg uthengt i boken. Hva visste vel forfatteren om tilværelsen om bord i fanteskøytene? Hvordan våget Scott å uttale seg om et anliggende som tross alt var fjernt fra hans verden?

Scott hadde utnyttet sitt store kjennskap til taterne. Han konstruerte noen rollefigurer og diktet, selv om han tilstrebte et nøytralt bilde så langt det lot seg gjøre om et såpass

Thor Gotaas, Foto: TEH

partisk emne. ”Fant” var en blanding av forfatterens fantasi og egne erfaringer, som antagelig harmonerer ganske bra med andre sørlendingers opplevelse av taterne.

”Fant” er dermed ingen fyllestgjørende og nøytral rapport om fantekulturen på Sørlandet i 1925. Likevel gir boken et bra inntrykk av hvordan kystbefolkningen forestilte seg fantetilværelsen.

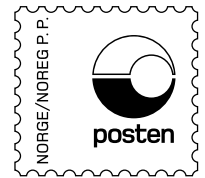

Det er alltid til stor glede for Gabriel Scott Selskabet at Gabriel Scotts etterkommere kommer på Selskabets arrangementer. I 2011 var det professor Helge Scott som representerte Scott-familiene under Scott-dagene. Foto: TEH

Vet du at

- Anna Ubostad, tidligere fylkesbibliotekar, er ”forferdelig glad i Det gylne evangelium av Gabriel Scott”
- Ole Geir Feste er en ypperlig Gabriel Scott - formidler. Mangfoldige mennesker opplevde hans pittoreske Scott-skikkelser i 2011.
- Lars Emil Nielsen, Scott-formidleren, er sluttet med kafedriften. Nå vil han være skuepiller på heltid.
- Jostein Andreassen, kulturformidleren, har lest absolutt alle bøkene til Gabriel Scott.
- Forfatteren og filosofen Henrik Syse siterer fiskeren Markus hos Gabriel Scott i sin nye bok ”Noe å tro på”.

Retur:
GSS v/ Arnhild Egeland
Sømsveien 140
4638 Kristiansand S

“Gabriel Scott - stadig i vinden”

Siterte KILDEN i barnesak:

Stein Gjulem (Krf) overrasket mange folkevalgte i Grimstad da han gikk på talerstolen og leste et avsnitt fra Gabriel Scotts “Kilden” :

Saken vi nå skal behandle handler om barn som ikke har det så greit.

I den anledning ønsker jeg å sitere noe lyrisk, hentet fra den lokale, litterære skattkiste, sa Gjulem, og leste om fiskeren Markus som gleder seg over livet, og hvor ufattelig godt det er å være til.

Så er det dessverre slik at ikke alle kan stemme i med Markus. Derfor er det denne saken er kommet på bordet, sa Gjulem, og viste til saken der Stine Sofie Stiftelse ønsker å etablere et mestringscenter for voldsutsatte barn.

(*Agderposten 24.11.2011*)

Lensmannsgården i Høvåg

Tirsdag 16.august 2011 ble Lensmannsgården i Høvåg solgt for noe under prisantydning på 18.5 millioner. Eiendommen er en kjent perle i skjærgården - og gjort berømt gjennom Gabriel Scotts litteratur. Da Gabriel Scott flyttet til Høvåg i 1883, 9 år gammel, hadde allerede Lensmannsgården i Høvåg vært der i 120 år. Dette var nærmeste nabo til prestegården der Gabriels familie bodde, og Gabriel var daglig på besøk hos sønnen til lensmannen.

(*Fædrelandsvennen 17.8.2011*)

Kassenkanalen i Høvåg

Tar du deg en tur gjennom Kassenkanalen i Høvåg i sommer, kan du treffe denne karen, Kassetassen, en av Gabriel Scotts figurer. Et skummelt spøkelse udødeliggjort i hans romaner. Ved Bliksund i Høvåg ble Kassenkanalen gjenåpnet i 1995, og Kassetassen selv er plassert på en fjellhulle i kanalen. Han er synlig fra både broa og når man kjører båt gjennom kanalen. Ved kanalen finnes det en hyggelig rasteplass hvor man kan slappe av og titte på båttrafikken gjennom kanalen. Denne kanalen er faktisk en gammel sjøvei som ble fylt igjen, men altså nå er gjenåpnet.

(*Fædrelandsvennen 4.7.2011*)

“Jo mer jeg leser av ham, jo mer imponert blir jeg”,

sier forteller og forfatter Hilde Eskild, som var forteller under forestillingen “Det flyvende bord”. Hun snakker om Gabriel Scott:

“Gabriel Scott er en gullgrube som forteller. Han var flink til å lytte, skrev ned spøkeshistorier og skrøner, og tok vare på fortellinger. Han brydde seg om de svake i samfunnet, og han fanget opp den unike sørlandske fortellerstilen og humoren. Han var landsdelens store forfatter, og skrev om Sørlandet på en måte som fremdeles beveger.”

(*Fædrelandsvennen 24.7.2011*)

